

**ВЕЧІРНІ
ВІСТІ**

15(531),
18–23 квітня 2017 р.

ЗІ СВЯТОМ ВОСКРЕСІННЯ ІСУСА ХРИСТА!

Ось настало в нас жадане і спасенне свято — день Воскресіння Господа нашого Ісуса Христа! Це свято є запорукою миру, початком примирення, припинення ворожих дій, ураження диявола. Сьогодні Господь знищив перемогу пекла і зруйнував узи смерті.

Святитель Іоан Золотоустий

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETAUVV.COM

Рекомендована ціна
2 грн 30 коп.

Україна опинилася на першому місці за рівнем корупції у бізнесі серед 41 країни з Європи, Близького Сходу, Індії та Африки. Про це свідчать результати дослідження, проведеного аудиторською компанією Ernst&Young. До речі, два роки тому наша країна посідала сьоме місце! В таких рейтингах ми завжди тримали «першість», однак ніколи ще не брали «золото». То це так ми «живемо по-новому»?

ЗАМІЩЕННЯ І МАВПУВАННЯ

Післямайданна влада під тиском Заходу створила антикорупційні органи. Ці структури мали б запобігати, протидіяти ганебному явищу та виводити на чисту воду хабарників. Однак в українських реаліях вони виявилися абсолютно неефективними. Замість реальних результатів маємо постійні піар-акції та конфлікти. Спершу спалахнула війна між НАБУ та ГПУ, а нині доволі серйозна битва точиться між НАЗК та Мінюстом. Відомство Павла Петренка навіть ініціює правки до закону «Про за-

ДОЗАПОБІГАЛИСЯ: МАЄМО «ЗОЛОТО» З КОРУПЦІЇ ТА ВІЙНУ ІНСТИТУЦІЙ

БЕЗ КУМІВ

Експерт Українського інституту аналізу та менеджменту політики Микола Спіридонов звертає увагу на те, що, навіть ухваливши поправки до закону «Про запобігання корупції», звільнити голову НАЗК Наталію Корчак буде непросто.

гідної кандидатури на ту чи іншу посаду. Невже в сорокамільйонній країні дійсно не можна знайти фахівця? Це ж маячня! Насправді це означає, що просто немає кума, свата, брата, коханки тощо. Тож треба відходити від кумівства. Рано чи пізно це станеться, і старі схеми будуть зруйновані. Та хто і коли це

На думку Миколи Спіридонова, потрібен струс системи, який би реалізувався у дострокових парламентських та президентських виборах. Адже нинішня «колода» вже відіграла своє.

ВІДТЕРМІНОВАНА КАТАСТРОФА

Політолог, голова Єдиного координаційного центру «Донбас» Олег Саакян говорить про те, що зміни до закону «Про запобігання корупції» можуть призвести до повторення ситуації з НАБУ, коли депутатам ніяк не вдається обрати аудитора від парламенту, тож перевірка діяльності цього антикорупційного органу не відбувається.

«Насправді в Україні існує проблема функціонування державних інститутів. Та й криза стала нормальним середовищем для існування нинішнього політичного режиму. Відтак якби закони наразі не ухвалювалися, політичні еліти та інституції захочуть їх обійти і робитимуть це», — говорить політолог.

За словами експерта, сьогодні Нацагентство із запобігання корупції є вкрай неефективним, і потрібно негайно створювати умови для того, щоб НАЗК запрацювало на повну потужність. Парадоксально, але це в інтересах чинної політичної еліти, яка все більше втрачає контроль над ситуацією. Залишити проблему без вирішення — це просто відтермінувати неминучу катастрофу, соціальний сплеск і протести.

«Довготривалий конфлікт між НАЗК та Мінюстом є, з одного боку, свідомим відволіканням уваги суспільства від самої суті проблеми. З іншого боку, це розмивання відповідальності. Такий «метод» ми успадукували з радянських часів: якщо не можеш впоратися із завданням, треба перекласти відповідальність

ВІД РЕАЛЬНОЇ БОРОТЬБИ З КОРУПЦІЄЮ МИ ПЕРЕЙШЛИ ДО БОРОТЬБИ МІЖ ДЕРЖАВНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ. А ПОМІЖ ТИМ СУТЬ ПРОБЛЕМИ НЕ МІНЯЄТЬСЯ. БІЛЬШЕ ТОГО, МИ ОТРИМУЄМО ПЕРШЕ МІСЦЕ З КОРУПЦІЇ. НАСТУПНОГО РОКУ НАМ ДАДУТЬ ГРАН-ПРІ?

побігання корупції», які, зокрема, регламентують порядок звільнення керівництва НАЗК.

Питань до діяльності Національного агентства із запобігання корупції надто багато, до його голови Наталії Корчак — ще більше. Проте запропоновані норми можуть перетворити декоративний нині орган на повністю контрольований. Так, урядовці радять запозичити норми із закону «Про Національне антикорупційне бюро України» й створити аудиторську комісію, яка б щорічно проводила аудит діяльності НАЗК. До комісії мають увійти по одному представникові від президента, Кабміну та парламенту. В разі, якщо висновок незалежної зовнішньої оцінки буде незадовільним, повноваження голови НАЗК чи спеціального уповноваженого можуть достроково припинити.

З одного боку, все правильно. А з іншого — пригадайте, скільки місяців поспіль депутати не можуть обрати аудитора НАБУ. Тут буде так само? І про яку незалежність органу тоді йдеться? Це якийсь замкнене коло.

Та найстрашніше інше: від реальної боротьби з корупцією ми перейшли до боротьби між державними інституціями. А поміж тим суть проблеми не міняється. Більше того, ми отримуємо перше місце з корупції. Наступного року нам дадуть гран-прі?

«Коли розроблялася ідея створення цього антикорупційного органу, питання звільнення керівника прописали таким чином, що припинення його повноважень можливе за власним бажанням, станом здоров'я або у разі смерті. Пояснювали це тим, що орган повинен бути невідконтрольним та незалежним. Тож ми отримали проблему, коли голову неефективного Нацагентства просто неможливо звільнити. Сама Наталія Корчак йти у відставку не хоче. Нині Мінюст розробив поправки до законодавчого акту. Але є один юридичний казус: закон не має зворотньої сили. Тому якщо за новими нормами захочуть звільнити Наталію Корчак, вона, відповідно, може оскаржити це рішення», — пояснює експерт.

Микола Спіридонов нагадує, що конкурс на посаду голови НАЗК був доволі формальний. Не треба забувати, хто її просував.

«Коли Наталія Корчак ще викладала в університеті, у неї були студенти на прізвища Яценюк, Петренко та Бурбак. Очевидно, вони її витягли, як свою давню знайому. А тепер перестали підтримувати. Тож насправді ми вийшли на ще одну проблему: проведення конкурсів. Від формалістичних методів треба відходити, а на посади обирати професіоналів, а не добрих знайомих чи родичів.

Мене розчулює, коли представники влади кажуть, мовляв, немає

зробить? Складно відповісти», — аналізує політолог.

Водночас Спіридонов наголошує: в Україні створені інституції, які теоретично можуть кинути виклик корупції. Але нині боротьба провалена, адже, окрім піар-акцій, особливих результатів не маємо.

«На системну битву потрібна політична воля і тиск Заходу, без якого в нас нічого не виходить. Проте Захід почав втомлюватися від України. Ось вам банальний побутовий приклад: у вас є сусід, і в нього є проблема. Ви раз по раз допомагаєте кось її залагодити, але він ніяк не може впоратися. Ви неодмінно зморетесь! Україна опинилася саме в такій ситуації. Європейські лідери переймалися проблемами нашої країни, та вони бачать, яка корупція процвітає у верхівці влади. То скільки можна з нами няньчитися? До того ж нині вони зайняті своїми виборами. Тому концентрація уваги до України зменшується», — пояснює експерт.

за свою безпорадність на іншого. Ось і граються НАЗК та Мінюст у своєрідний пінг-понг, звинувачуючи один одного в усіх смертних гріхах. Проблема ж наразі не вирішується», — пояснює експерт.

За словами Саакяна, нині явні всі інструменти для того, щоб боротися з корупцією. Та не створено жодного механізму заміщення «звільненого поля», адже замість убитих ракових клітин мають з'явитися здорові.

«Корупція не існує сама собою, а має конкретні схеми і прізвища. Вона народжується там, де державні інституції не функціонують або дають збій, не в змозі забезпечити вирішення важливих питань. Тож доки не відійдемо від радянських традицій і не трансформуємо державу, боротьба буде марною», — констатує Олег Саакян.

УКРАЇНА — НЕ РУМУНІЯ

Потіттехнолог, кандидат історичних наук, керівник «Центру політичної розвідки» Олег Постернак зауважує, що створення інструментів контролю за діяльністю антикорупційних органів є абсолютно європейською нормою. Проте треба зважати на українські реалії.

«Між НАЗК та урядом точиться справжня війна. Кабмін прагне впливати на норавливих членів Нацагентства, поставити орган під контроль. Та й загалом політична еліта, яка мусила публічно відзвітувати про свої статки, хотіла б забезпечити себе на майбутнє та своєрідно помститися. Потенційно НАЗК може бути дуже небезпечним органом. Однак з огляду на те, що Нацагентство має можливість вдатися до міжнародної лобістської допомоги, навряд чи поправки до закону «Про запобігання корупції» швидко ухвалять. Хоча питань до роботи НАЗК надто багато», — аналізує експерт.

Олег Постернак наводить приклад успішної роботи аналогічного антикорупційного органу в Румунії. Так, у цій країні за звинуваченням у корупції був ув'язнений на чотири роки рідний брат колишнього президента країни Міирча Бесеску.

«Чи є щось подібне в Україні? Ні. І навряд чи найближчим часом буде. Сьогодні НАБУ і НАЗК є декоративними, невідалими, неефективними органами. Але якщо ми говоримо про реальну боротьбу з корупцією, то вона має опиратися, зокрема, на відповідні імпульси від громадянського суспільства. Однак суспільство перебуває у летаргічному сні. Міжнародні еліти й фінансові інституції не можуть виконувати роботу за український народ. Мусить бути задіяне все суспільство. Причому в свідомості українців мають відбуватися насправді тектонічні зміни», — пояснює політтехнолог.

Яна ДЖУНГАРОВА

**КАБМІН ПРАГНЕ ВПЛИВАТИ НА НОРОВЛИВИХ ЧЛЕНІВ НАЦАГЕНТСТВА,
ПОСТАВИТИ ОРГАН ПІД КОНТРОЛЬ. ТА Й ЗАГАЛОМ ПОЛІТИЧНА ЕЛІТА,
ЯКА МУСИЛА ПУБЛІЧНО ВІДЗВІТУВАТИ ПРО СВОЇ СТАТКИ, ХОТІЛА
Б УБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ НА МАЙБУТНЄ ТА СВОЄРІДНО ПОМСТИТИСЯ.
ПОТЕНЦІЙНО НАЗК МОЖЕ БУТИ ДУЖЕ НЕБЕЗПЕЧНИМ ОРГАНОМ**

10 травня голова Нацбанку Валерія Гонтарева має намір піти у відставку. Валютний ринок відреагував на цю новину зміцненням гривні. Проте радість є передчасною. Хоча цього разу керівник нацрегулятора справді написала заяву про звільнення, вона ще довго обійматиме посаду і встигне багато чого утнути.

МАВР ЗРОБИВ СВОЮ СПРАВУ

Три роки поспіль керівник НБУ йшла напролом, як важкий танк, не реагуючи на критику. На прес-конференції, присвяченій заяві про звільнення за власним бажанням, Валерія Олексіївна не скупилася на самовихваляння. Підкреслила, що навіть МВФ не в захваті від того, що вона залишить Нацбанк. А причину відставки пояснила просто: всі заплановані реформи реалізувала. Тож результатами своєї діяльності Гонтарева задоволена. У свій актив вона записала і ліквідацію 89 українських банків, і націоналізацію «Приватбанку». А ще — забезпечення макрофінансової стабільності.

ВІДСТАВКА ГОНТАРЕВОЇ. Місію виконано?

За його словами, доволі сумнівним виглядає меседж Гонтаревої щодо досягнення макроекономічної стабільності.
«Вона прийшла у 2014-му, коли інфляція становила 40%, за рік

ПІТИ, ЩОБ ЗАЛИШИТИСЯ

Щоб дійсно спровадити Гонтареву у відставку, її заяви про звільнення за власним бажанням

ми. Тому що в парламенті є багато груп впливу з власними «хотелками» щодо НБУ і фінансового ринку загалом», — пояснив експерт.
А ось Андрій Новак припускає, що наступним головою НБУ після Гонтаревої буде... Гонтарева.

«Якщо Рада провалить голосування за її звільнення, вона й надалі виконуватиме обов'язки голови НБУ. Тому я зовсім не виключаю, що ця заява про відставку була випусканням пари та спробою послабити соціальну напругу, яка є наслідком невдоволення її роботою», — уточнив він.

Своєю чергою директор Українського інституту аналізу та менеджменту політики Руслан Бортник упевнений, що до кінця року Гонтарева таки залишить крісло очільниці Нацбанку. Головною причиною її заяви про звільнення є втрата довіри з боку президента.
«Діяльність керівника нацрегулятора розслідує НАБУ. Аналогічні заяви про корупцію лунали і

тією постаттю, яка дискредитує гаранта, найтоксичнішим активом, який Порошенко мусить скинути до строкових президентських та парламентських виборів», — пояснив Бортник.

ЩО Б ЩЕ ТАКОГО СКОЇТИ?

В очікуванні відставки Валерія Гонтарева продовжить керувати Нацбанком. Недарма ж на своїй прес-конференції вона заявила, що курс регулятора залишиться таким самим. Адаже нічого не зміниться.

Андрій Новак не виключає, що за період до відставки ця жінка, яку називають руйнівницею банківської системи України, встигне ліквідувати ще кілька банків і цим девальвувати гривню.

Ерік Найман також відзначив, що Валерія Гонтарева — жінка діяльна, тому сидіти склавши руки вона не стане, проте кардинальних дій від неї чекати вже не варто.

«Наразі вона має більше переважати слідчими діями НАБУ. Тому їй варто подумати про те, як максимально забезпечити себе від майбутнього судового переслідування. Хоча в наших реаліях важко знайти докази, а потім ще важче пред'явити звинувачення», — додав він.

Натомість Олексій Куц вважає, що в очікуванні відставки голова НБУ поводитиметься тихо — не буде ліквідації банків, резонансного рефінансування, та й з курсом буде все гаразд.

«Гонтаревій потрібно залишити по собі більш-менш позитивні спогади. Адаже за кілька місяців очікується серйозне падіння гривні, і вона потім зможе доводити, що нове керівництво НБУ не вберегло країну від фінансового обвалу і що не все залежить від однієї конкретної людини», — підкреслив він.

Сподіватися на те, що президент, який сьогодні кристалізує владу, зокрема за рахунок гучних відставок, призначить керувати Нацбанком незалежного та професійного спеціаліста, не варто.

ДУЖЕ ПОКАЗОВИМ Є ТЕ, ЩО КЕРІВНИК НАЦБАНКУ ЧАСТИНУ СВОЇХ ЗАОЩАДЖЕНЬ ТРИМАЄ В ІНОЗЕМНІЙ ВАЛЮТІ. АДЖЕ ЛЮДИНА, ЯКА ОТРИМУЄ ДОДАТКОВИЙ ДЕВАЛЬВАЦІЙНИЙ ДОХІД У ВИГЛЯДІ КУРСОВИХ РІЗНИЦЬ, НЕ ПОЧУВАТИМЕТЬСЯ ПОГАНО, КОЛИ ГРИВНЯ ЗНЕЦІНЮЄТЬСЯ

Проте експерти, яких опитали «ВВ», іншої думки щодо реальних результатів пані Гонтаревої. За словами фінансового аналітика, керуючого партнера компанії Capital Times Еріка Наймана, загалом діяльність очільниці НБУ можна оцінити на «трієчку».

Голова Комітету економістів України Андрій Новак своєю чергою пояснив, що критеріями оцінки роботи керівника нацрегулятора є стабільність національної валюти, доступність кредитних ресурсів у банківській системі та її надійність.

«За всіма трьома критеріями оцінка діяльності Гонтаревої є негативною. За час її роботи гривня девальвувала у 3,2 раза. Кредитний ресурс у національній валюті суб'єкти господарювання можуть взяти під 25–30%. На таких відсотках може працювати лише спекулятивна економіка. Про надійність і стабільність банківської системи після масової ліквідації фінустанов взагалі не варто говорити», — пояснив він «ВВ».

Фінансовий експерт Олексій Куц вважає показовим, що керівник Нацбанку частину своїх заощаджень зберігає в іноземній валюті.

«Людина, яка отримує додатковий девальваційний дохід у вигляді курсових різниць, не почуватиметься погано, коли гривня знецінюється», — констатував він у коментарі «ВВ».

розкрутила цей маховик ще на 44%, аби скоротити у 2016-му цей рівень на 14%. Дуже сумнівне досягнення, адже в середньому за період її керування інфляція сягнула 80%», — підкреслив експерт.

Олексій Куц також нагадав, що очищення банківської системи не є функцією НБУ, тому Гонтарева фактично вигадала для себе це зобов'язання і «героїчно» його виконала.

А ось про втрачені фінансові ресурси Валерія Олексіївна воліє не згадувати.

«Тільки в банківській системі у результаті банкрутства 89 фінустанов було втрачено 300 млрд грн. На рефінансування неплатоспроможних банків із держбюджету витрачено близько 50 млрд грн. Ще десятків мільярдів у банках-банкрутах позбулися державні компанії та органи місцевого самоврядування. За рахунок державних ресурсів Фондом гарантування вкладів було виплачено близько 70 млрд грн. Бізнес та населення також втратили десятки мільярдів. Це космічні цифри, які нині перерозподіляються на користь фінансово-промислових груп. У Гонтаревої на посаді голови НБУ був абсолютний кредит довіри, карт-бланш на дії та безліміт по ресурсах. За ці гроші можна було б здійснити повноцінну реформу пенсійного забезпечення та медичну реформу», — підкреслив Олексій Куц.

недостатньо. Президент повинен скерувати до Верховної Ради подання, а депутати віддати за це щонайменше 226 голосів. Проте гарант Конституції не квапиться, і минулого тижня подання так і не з'явилося. Упродовж майже місяця народні обранці працюватимуть у комітетах чи зустрічатимуться із

РЕЗУЛЬТАТАМИ СВОЄЇ ДІЯЛЬНОСТІ ГОНТАРЕВА ЗАДОВОЛЕНА. У СВІЙ АКТИВ ВОНА ЗАПИСАЛА І ЛІКВІДАЦІЮ 89 УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ, І НАЦІОНАЛІЗАЦІЮ «ПРИВАТБАНКУ». А ЩЕ — ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАКРОФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ

виборцями, і наступне пленарне засідання парламенту відбудеться аж 16 травня. Тобто 10 травня вже ніхто нікуди не піде. А далі як карта ляже.

Ерік Найман констатує, що якщо знайдеться кандидатура, яка задовольнить і парламент, і МВФ, відставка Гонтаревої не забариться.

Олексій Куц також переконаний, що «Санта-Барбара» з відставкою Гонтаревої знаходиться на фінішній прямій, і тільки форс-мажор може змінити це рішення.

«Звільнення, безперечно, буде, але тоді, коли президент узгодить цю відставку і упевниться, що на це знайдеться 226 голосів. А саме з цим можуть виникнути пробле-

з боку Генпрокуратури, яка є інструментом у руках президента. Це був знак Гонтаревій, що Порошенко нею невдоволений», — розповів він «ВВ».

Експерт підтвердив, що у голови Нацбанку наразі немає наступника.

«Порошенко може викинути цю посаду на ринок підклимних торгів і спостерігати, хто почне за неї боротися, що пропонуватимуть, які додаткові впливи можна отримати в результаті цих торгів. Такими самими привабливими є членство у ЦВК та посади керівників Рахункової палати. Впевнений, що до кінця року Гонтареву обов'язково звільнять, щоб у 2018 рік входити без неї. Адаже вона є

Тобто політика НБУ справді залишиться незмінною.

«На місце Гонтаревої, швидше за все, призначать чергового голову комерційного банку. І це буде повторенням найсерйознішої помилки, адже інвестиційні банкіри мають зовсім інший світогляд та рефлексії, які не підходять для управління Національним банком. Отож, людям, які на ринку звикли заробляти гроші, нададуть усі монетарні інструменти у вигляді друкарського верстата, рефінансування, валютних резервів. І знову розпочнуться старі схеми вже з новою командою», — підсумував Олексій Куц.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

В Україні за два роки має запрацювати новий ринок. Напередодні тривалих канікул парламентська більшість похапцем і з порушенням Регламенту ВР ухвалила Закон «Про ринок електричної енергії». Хай живе абонплата і підвищення вартості послуги вдвічі-втричі!

АБОНПЛАТА ЗА РОЗЕТКУ

Чи то передобідня пора подіяла, чи то гіпнотичні мантри про те, що створення ринку енергії прописане в зобов'язаннях, даних Україною під час приєднання до Договору про заснування енергетичного співтовариства, і в Угоді про асоціацію між Україною та Європейським союзом. Але парламент все ж ухвалив закон попри аргументи опозиції.

Народних обранців не цікавило, що спікер Парубій порушив Регламент, а Головне юридичне управління ВР рекомендувало не поспішати з прийняттям документа, який суперечить деяким статтям Конституції. Головне, що зняли депутати: закон стимулюватиме інвестиції в енергогалузь, створить конкуренцію між постачальниками в умовах рівних прав і можливостей. Мовляв, суть закону полягає у тому, що продавці пропонуватимуть покупцям кращу ціну, кращі умови і сервіс. А те, що законопроект передбачає запровадження абонплати, наявність трейдерів, які стануть прокладками між обленерго та постачальниками, внаслідок чого послуги ще подорожчають, їх не надто хвилювало.

Ілюстрацією того, як солодкі казки перетворюються на похму-

ру реальність, є Закон «Про ринок газу»: закон існує, а ось ринку — немає. Зате маємо захмарні тарифи.

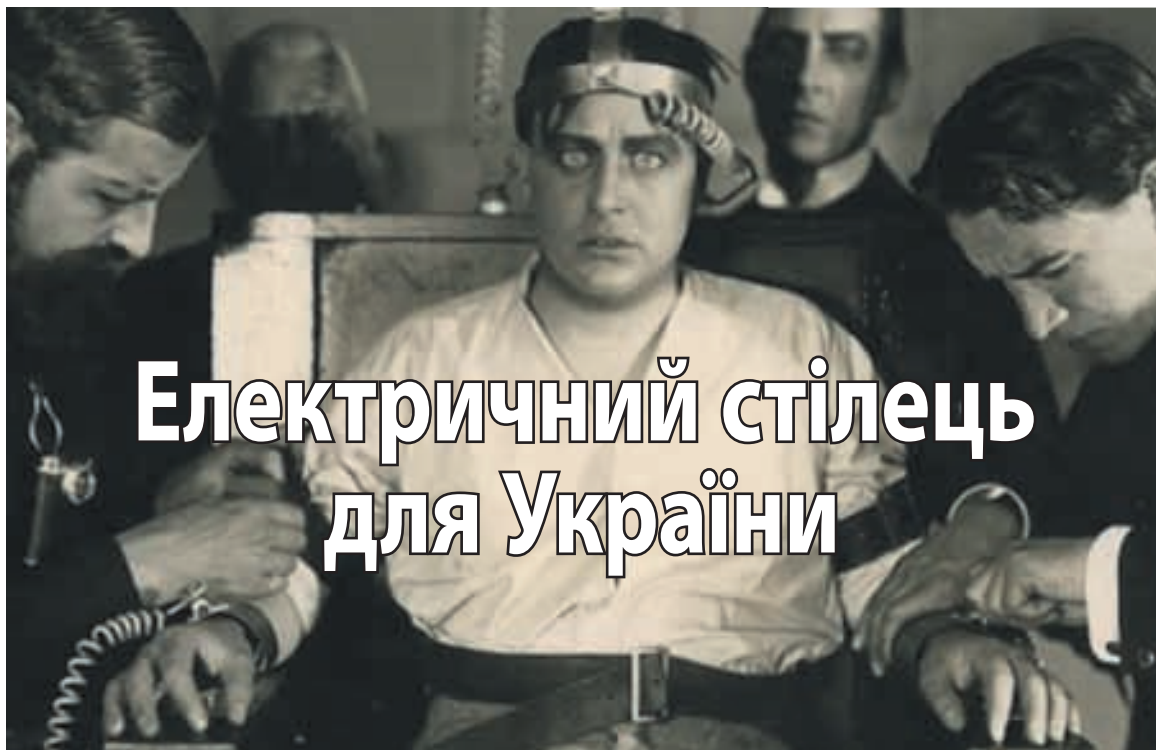
Лібералізація ринку на початках апріорі призведе до подорожчання вартості електроенергії, вважає експерт з енергетичних питань Валентин Землянський. Зниження тарифів можливе лише у віддаленій перспективі.

Експерт із питань енергетики Андрій Герус констатує, що якщо ринок електроенергії буде таким самим монопольним, як і ринок газу, можна очікувати підвищення вартості послуг для населення удвічі-втричі.

«Україна має два роки для забезпечення конкуренції серед виробників послуг у цьому сегменті. Якщо це станеться, подорожчання буде незначним», — розповів він «ВВ».

Валентин Землянський уточнив у коментарі «ВВ», що багато чого впродовж цих двох років залежатиме від НКРЕКП.

«Регулятор повинен встановити верхню планку тарифів для населення. Але відносини не будуть ринковими, якщо населення самостійно не зможе вибрати собі постачальника. Не повинно бути «вибору» між «Київенерго» і «Київенерго», — додав він.

Електричний стілець для України

ВІДНОСИНИ НЕ БУДУТЬ РИНКОВИМИ, ЯКЩО НАСЕЛЕННЯ НЕ ЗМОЖЕ САМОСТІЙНО ВИБРАТИ СОБИ ПОСТАЧАЛЬНИКА. НЕ ПОВИННО БУТИ «ВИБОРУ» МІЖ «КІЇВЕНЕРГО» І «КІЇВЕНЕРГО»

Експерт підкреслив, що «диявол» може ховатися у підзаконних актах, які нацрегулятор прийме на виконання Закону «Про ринок електроенергії». І це породжує ще більші побоювання, бо підконтрольна президентові НКРЕКП працює на благо монополістів і олігархів, та аж ніяк не заради захисту інтересів кінцевих споживачів.

«Повинні бути прописані жорсткі правила гри, які мусять виконувати всі учасники. А з боку держави потрібно забезпечити суворий контроль», — заявив він.

ЧИ Є МІСЦЕ КОНКУРЕНЦІЇ?

Андрій Герус нагадав, що закон відправить у вільне плавання виробників електроенергії. Сьогодні в Україні є лише два бенефіціара: з одного боку — держава в осо-

бі «Енергоатому», «Центренерго» і «Укргідроенерго», з іншого — ДТЕК. Усіма ними керують фактично з одного кабінету. Іноземні компанії на ринку відсутні з технічних причин.

Валентин Землянський упевнений, що зарубіжні інвестори й постачальники зайдуть в Україну, коли буде забезпечена платоспроможність кінцевих споживачів.

«Якщо уряд поставить перед собою завдання підвищити рівень життя населення, щоб у людей була можливість оплачувати будь-які тарифи, ринок може запрацювати. Якщо ж громадяни країни й надалі біднішатимуть, це лише призведе до колапсу. Люди просто фізично не зможуть оплачувати послуги, а корупційні схеми а-ля ошасливлення субсидіями

реальному ринку не потрібні. Приватний бізнес хоче працювати безпосередньо зі споживачем і отримувати прибуток», — уточнив він.

Андрій Герус вважає, що насамперед варто пустити імпорт на український ринок, тоді запустяться реальні ринкові механізми. Також варто подумати про приватизацію деяких об'єктів, щоб прийшли іноземні компанії, які працюватимуть відповідно до своїх стандартів. Не виключено, що з'являться нові гравці.

«Однак в Україні є сили, зацікавлені в тому, щоб залишити наш ринок ізольованим і монополізованим, аби мати можливість встановлювати на послуги ціни, які їм заманеться», — підсумував експерт.

Аріна МАРТОВА

ЯКЩО РИНОК ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ БУДЕ ТАКИМ САМИМ МОНОПОЛЬНИМ, ЯК І РИНОК ГАЗУ, МОЖНА ОЧІКУВАТИ ПІДВИЩЕННЯ ВАРТОСТІ ПОСЛУГ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ УДВІЧІ-ВТРИЧІ

ТОЧКА ЗОРУ

«Депутати проголосували за назву, а не за закон»

Олексій РЯБЧИН,
народний депутат (фракція «Батьківщина»), голова підкомітету з питань енергозбереження та енергоефективності Комітету паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Верховної Ради України:

«Закон «Про ринок електричної енергії України» ухвалили з прямим порушенням Закону «Про регламент Верховної Ради». 80 змін до другого читання були проголосовані без публічного обговорення та розгляду, тобто пакетом. Це нагадало прийняття сумнозвісних «законів 16 січня», коли тодішньому голові ВР Рибаку доручили будь-що протягнути ці скандальні нормативні акти, і депутати голосували за них, образно кажучи, руками й ногами.

Уже нинішній спікер Парубій, щоб ухвалити закон про ринок електроенергії в інтересах монополій і олігархічного бізнесу, не дав можливості депутатам захистити свої поправки в сесійній залі.

Упродовж п'яти днів роботи над законопроектом у комітеті я надав 100 доповнень і уточнень, із яких 40 були враховані. Ті поправки, які я хотів обґрунтувати в сесійній залі, стосувалися захисту населення від зростання цін на електроенергію. Зокрема, одна з них передбачала, щоб комунальний транспорт, який має соціальне навантаження, не виводився на ринок. Адже якщо ціна на електроенергію для електротранспорту зростає, трамваї і тролейбуси просто зупиняться, бо підприємства не можуть встановлювати комерційні тарифи на перевезення пасажирів.

Чимало мажоритарників і навіть віцепрем'єр-міністр Геннадій Зубко обіцяли під-

тримати мою рекомендацію. Але мені навіть не дали можливості розповісти про це доповідення, хоча, я переконаний, воно б отримало необхідну кількість голосів.

Дістали схвалення депутатів також інші поправки «Батьківщини», зокрема, про реалізацію населенню дешевої електроенергії, отриманої від атомної генерації. Однак вона не була прийнята, як і решта. І тепер я потерпаю, що закон призведе до подорожчання електроенергії для людей. А монополії та олігархічні підприємства закуповуватимуть дешеву атомну енергію на рік вперед, і це зробить їх витрати на ресурс ще дешевшими.

Усе це говорить про те, що депутати проголосували за назву, а не за закон. Вони його не читали і не знають, які норми там закладені. Їм хотілося швидше «відстрілятися», аби піти поїсти чи покурити, тому вони нахабно затулили рота опозиції. Не розумію їх остраху вислухати всі наші поправки і попрацювати ще півгодини в залі!

Тому не варто боятися самого ринку — в нас чотири роки тому був ухвалений Закон

№663 «Про ринок електроенергії», який не виконується. Значно страшнішими є лобісти, які проштовхують до законодавства свої «забаганки», і люди, які будуть імплементувати документ.

Оскільки енергетична сфера в Україні повністю монополізована, існують побоювання, що ринок у класичному його розумінні в нас не працюватиме, а перетвориться на базар, як це сталося з ринком газу. Кілька років тому ми мріяли про прозорість у цій галузі. А натомість отримали підвищені тарифи, абонплату незалежно від того, скільки палива ти споживаєш, тощо.

Ми планували, що в Україні запрацює незалежний регулятор. Але з'ясувалося, що НКРЕКП повністю підпорядковується президенту, впроваджує формулу «Роттердам +» для Ахметова і збирається закуповувати в Григорішина трансформатори за завищеною ціною.

Тобто ми бачимо, що олігархи мають усі можливості впливати на рішення нацрегулятора, а простих людей ніхто не захищає».

Солодкі обіцянки

Коли уряд починає активно декларувати турботу про людей похилого віку, зароджуються здогади, що це не випадково. Володимир Гройсман на прес-конференції, присвяченій підсумкам роботи уряду за рік, не скупився на обіцянки для українських пенсіонерів. Це й зрозуміло: термін імунітету сплив, і незабаром Рада повинна оцінити діяльність Кабміну. А ще час готуватися до виборів у 2019 році й спробувати хоч якось пом'якшити негатив від захмарних тарифів і цін, що прирekli літніх людей на жалюгідне існування. Але головне — проштовхнути пенсійну реформу, обіцяну МВФ.

Реформа, за словами Гройсмана, передбачає підвищення пенсій від жовтня 2017-го. Насамперед скасують оподаткування держвиплат для працюючих пенсіонерів. Далі — більше.

«Ми осучаснимо пенсії для 5 млн 620 тис. українців. У близько 1 млн 308 тис. пенсіонерів пенсії підвищаться на 200 грн. Для 1 млн 208 тис. громадян підвищення складе, за умови сьогоdnішнього курсу валют, від 200 до 500 грн щомісяця. 1 млн 993 тис. пенсіонерів у результаті цієї реформи отримають на 500–1000 грн більше. І ще понад 1 млн 100 тис. громадян матимуть понад 1000 грн щомісячної доплати», — обіцяє прем'єр.

І так би хотілося йому вірити. Але відразу виникає запитання: де взяти гроші? Хоч у держбюджеті на 2017 рік і закладене підвищення пенсій, але зовсім не в таких вражаючих обсягах. Так, якщо нині мінімальна держвиплата пенсіонерам становить 1247 грн, то в травні вона зросте до 1312 грн, а в грудні — аж до... 1373 грн. Тобто пенсії ніяк не підвищаться на 200 або 500 грн.

Де візьмуть додаткові гроші, пояснив міністр соціалітики Андрій Рева. За його словами, Кабмін не має наміру збільшувати дотацію Пенсійного фонду з держбюджету. А вже й без того з казни виділяється 141,5 млрд грн на рік на щомісячні виплати літнім людям.

Тому уряд буде збільшувати надходження до ПФУ за рахунок розширення кола платників ЄСВ та підвищення заробітних плат як у бюджетному, так і в комерційному секторі.

Всі чудово пам'ятають, як після «стрибка» мінімальної зарплатні до 3200 грн підприємці почали масово закривати свої ФОП, а керівники комерційних установ — фіктивно звільняти співробітників або ж переводити їх за документами на півставки. Нескладно вгадати, що станеться після ще одного підвищення...

Пенсії збільшать у ліпшому разі на 50 грн. А як літнім людям на ці гроші платити за квартиру, купувати їжу та ліки, владу не турбує.

Аріна МАРТОВА

Пенсійний геноцид як наслідок «реформ»

Україна не може відкладати проведення масштабної пенсійної реформи. Про це заявила місія Міжнародного валютного фонду за підсумками засідання Ради директорів. І немає жодних сумнівів у тому, що незабаром Кабмін схвалить початок пенсійного геноциду.

Минулого тижня Мінфін мусив узгодити з місією МВФ проект так званої пенсійної реформи. А відповідно до переліку структурних маяків програми розширеного фінансування EFF між Фондом і Україною, до кінця квітня парламент повинен ухвалити законодавчий акт, який дасть старт експериментам над людьми похилого віку.

Зрозуміло, що свою обіцянку уряд виконати не зможе. Бо народні депутати в пленарному режимі працювали до 14 квітня і пішли на великодньо-першотравневі вакації. Однак це не заважає

У СЕРЕДНЬОМУ УКРАЇНЦІ НА ПЕНСІЇ ЖИВУТЬ НА 6–7 РОКІВ МЕНШЕ, НІЖ ЄВРОПЕЙЦІ. ТРИВАЛІСТЬ ЖИТТЯ У НАС НА 10–12 РОКІВ Є НИЖЧОЮ, НІЖ У КРАЇНАХ ЄС. ТОЖ АБИ ДОСЯГТИ «ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ», ПОТРІБНО НЕ ПІДВИЩУВАТИ, А, НАВПАКИ, ЗНИЖУВАТИ ПЕНСІЙНИЙ ВІК. ІНАКШЕ ЗНАЧНА ЧАСТИНА УКРАЇНЦІВ ПРОСТО НЕ ДОЖИВЕ ДО ВИХОДУ НА ЗАСЛУЖЕНИЙ ВІДПОЧИНОК

- ліквідацією або істотним обмеженням дострокового виходу на пенсію людей, які працюють у важких і особливо важких умовах;
- примусом підприємств створювати і обслуговувати спеціальні накопичувальні рахунки для окремих категорій працівників за рахунок підвищення для них ставок єдиного соціального внеску.

місяця займатимуть громадяни передпенсійного віку, які не воліють створювати профспілки, щоб боротися за підвищення заробітних плат і захист своїх прав. У підсумку отримаємо зниження середнього рівня зарплати по країні.

Крім того, зменшиться кількість громадян, які теоретично готові працювати на важких і особливо важких виробництвах,

у нас є на 10–12 років нижчою, ніж у країнах ЄС. Тож аби досягти «європейських стандартів», потрібно не підвищувати, а, навпаки, знижувати пенсійний вік. Інакше значна частина українців просто не доживе до виходу на заслужений відпочинок.

До слова, якщо «пенсійну реформу» ухвалить, не буде сенсу віддавати бодай копійку до Фонду соціального страхування і Пенсійного фонду. Скільки б ви не заплатили в ПФУ, ви нічого не отримаєте, якщо помрете до досягнення пенсійного віку, який підвищать до 65 років. Немає найменшого економічного сенсу платити також інші податки і збори.

Щоразу, сплачуючи податки, ви просто обкрадатимете себе і свою сім'ю.

Це і є реальні наслідки реформ, про які уряд домовляється з МВФ. І жодних інших наслідків бути не може, оскільки саме на це спрямований Меморандум. А вже єдине призначення усіх кредитів МВФ після 1970-х років — переведення приватних боргів у державні плюс забезпечення такої програми «розвитку», за якої держава, що розвивається, ніколи б не змогла віддати борг, не зруйнувавши при цьому власну економіку.

Юрій ГАВРИЛЕЧКО,
експерт
Фонду суспільної безпеки

ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЕРЕД МВФ ЩОДО ТАК ЗВАНОЇ ПЕНСІЙНОЇ РЕФОРМИ ГАРАНТОВАНО ПРИЗВЕДЕ ДО ЗРОСТАННЯ БЕЗРОБІТТЯ, ЗНИЖЕННЯ СЕРЕДНЬОЇ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ ПО КРАЇНІ І, ОТЖЕ, — ДО СТАГНАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО РИНКУ

Кабміну готувати на наступну сесію пропозиції щодо пенсійного геноциду.

Чим же загрожує українцям «реформа» імені уряду Гройсмана і МВФ? Насамперед:

- підвищенням пенсійного віку, хоч прем'єр-міністр на своїй прес-конференції клявся і божився, що цього не станеться;
- збільшенням термінів страхового стажу, необхідного для отримання пенсії за віком;
- зменшенням можливостей щодо виходу на пенсію до досягнення пенсійного віку;

Виконання цих зобов'язань перед МВФ гарантовано призведе до зростання безробіття, падіння рівня здоров'я громадян, зниження середньої заробітної плати по країні і, отже, — до стагнації внутрішнього ринку. Тому що замість зниження дефіциту бюджету Пенсійного фонду за рахунок зростання економіки і, в результаті, збільшення заробітних плат ми отримаємо скорочення кількості робочих місць, а отже, стимулювання молоді до виїзду за кордон і збільшення безробіття всередині країни. А вже робочі

оскільки більш ранній вихід на пенсію гарантував цим громадянам достатньо адекватні умови. Відтепер такої можливості не буде...

А далі — стагнація внутрішнього ринку через зниження платоспроможного попиту, що, своєю чергою, спричинить скорочення надходжень до Пенсійного фонду. Вийде замкнене коло: грошей стане катма, а дефіцит ПФУ тільки зростатиме.

У середньому українці на пенсії живуть на 6–7 років менше, ніж європейці. Тривалість життя

На вимогу Міжнародного валютного фонду уряд, заручившись підтримкою провладних парламентських фракцій, вирішив пожертвувати українською землею задля одноразового наповнення бюджету. І це замість того, щоб стимулювати сільськогосподарське виробництво та розглядати наше національне багатство як інвестицію у майбутнє.

Наприкінці минулого року так званій коаліції та депутатам — лобістам агрохолдингів не вдалося домогтися скасування мораторію на продаж землі. Тож розпочався процес множення законопроектів, які передбачали перерозподіл сільськогосподарських угідь фактично шахрайськими методами.

Багатостраждальна українська земля! На ній завжди спекулювали політики, намагаючись заробити собі бали. А сьогодні вона стала ласим шматком і однією з головних переговорних тем між українською владою та європейськими й американськими «колегами».

Нині уряд декларує: мовляв, у разі скасування мораторію буде діяти норма, яка забороняє продаж сільськогосподарських угідь іноземцям. Та ми всі розуміємо: це — питання часу. Причому навіть не років...

Для чого був потрібен мораторій? Для того, щоб узгодити українське законодавство з умовами відкритого ринку землі. Дати змогу фермерським господарствам покращити своє матеріальне становище, щоб надалі вони могли купувати землю. Створити рівні фінансові можливості для кожного учасника ринку. Український фермер повинен мати можливість взяти кредит у банку під нормальні відсотки, як це відбувається за кордоном, а не сплачувати нинішні 25–30%, та ще й під заставу.

Нещодавно стало відомо, що президент, прем'єр, міністр фінансів і голова НБУ підписали лист намірів про розпродаж уже цього року сільськогосподарської землі. Водночас кілька народних депутатів спрямували до Конституційного суду подання про скасування мораторію на вільний ринок землі.

Хочемо нагадати, що носієм суверенітету і єдиним джерелом

Тобто в усій країні ми створюємо ініціативні групи з проведення плебісциту, організуємо збирання трьох мільйонів підписів на його підтримку. Також плануємо об'єднатися з Асоціацією фермерів та аграріїв, які своєю чергою консолідують фермерів і власників землі.

За даними Державної служби статистики, на 1 березня 2017 року в Україні налічувалося 4075,2 тис. особистих селянських господарств, що на 33,2 тис., або 0,8%, менше, ніж на аналогічну дату торік (4108,4 тис.).

Загалом за останні півтора року закрилося 500 тисяч підприємств, 2,5 млн українців втратили роботу. Українець виживає на 1,5 долара в день, що можна порівняти з рівнем життя у найбідніших африканських країнах.

Щороку кількість фермерських господарств в країні стрімко скорочується. Чи доцільно за таких умов відкривати ринок землі?

Бідність змушуватиме селян продавати землю за безцінь тим, хто володіє значними капіталами. Тобто родючі угіддя зосередять у своїх руках люди, які не живуть у сільській місцевості. Коли ситуація в економіці кризова, коли в селах панує суцільна бідність, жодна країна не наважувалась на такі кроки. Зокрема, у США в 1930-х роках, у період Великої депресії, Рузвельт запровадив мораторій на продаж землі, щоб уникнути банкрутства ферм і відтак ще більшої кризи — соціальної.

Механізм земельної реформи сьогодні налаштований так, що великі аграрні підприємства мають змогу утискати середні та малі. Постійно виникають проблеми з вільною землею, яку майже всюди орендують агрохолдинги. Якщо ти є керівником невеликого фермерського господарства, ти безправний перед великим капіталом. А в Раді тим часом вносять законопроекти,

Земля має залишитися у власності українців

НОСІЄМ СУВЕРЕНІТЕТУ І ЄДИНИМ ДЖЕРЕЛОМ ВЛАДИ В УКРАЇНІ Є УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД! ОТЖЕ, САМЕ ВІН МАЄ ВИРІШИТИ, ЧИ ПОТРІБНО ПУСКАТИ ЗЕМЛЮ З МОЛОТКА! І ДЛЯ ТОГО, ЩОБ ДАТИ УКРАЇНЦЯМ МОЖЛИВІСТЬ ВИСЛОВИТИ СВОЮ ДУМКУ, ПАРТІЯ «БАТЬКІВЩИНА» РОЗПОЧАЛА ПРОЦЕДУРУ ПІДГОТОВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО РЕФЕРЕНДУМУ ЩОДО ЗАБОРОНИ НА ПРОДАЖ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ЗЕМЛІ

хисту рослин, не кажучи вже про мінеральні добрива, які нині взагалі є розкішшю.

Ринок землі у нинішніх умовах розрахований виключно на покращення добробуту окремих кланів та вигідний аграрним корпораціям чи сільськогосподарським підприємствам із солідним банківським рахунком. Селянам та пересічним українцям залишили лише «право продати». Чи

Ви запитаєте: чому б не взяти кредит? Наразі у нас діє програма відшкодування відсоткових ставок на кредити для агробізнесу, і торік на це було передбачено 300 млн грн. Програма охоплює 44,5 тис. господарств, які обробляють до 500 гектарів. А це 86% від усіх сільгосптоваровиробників. Але скористалися нею лише 2%. Чому? Бо банки не дають кредити фермерам. Ось і відшкодувати нема чого.

Влада демонстративно нехтує вимогами «Батьківщини». Лідер партії Юлія Тимошенко особисто зверталася до президента як до гаранта Конституції, щоб він своїм указом оголосив референдум щодо продажу української землі. Відповіді немає...

Відсутність президентського указу з цього питання може свідчити про те, що глава держави на боці тих, хто хоче за копійки скупили землю у народу.

Чомусь ніхто з «реформаторів» не замислюється над головним запитанням: чи вирішить ринок землі сільськогосподарського призначення проблеми сіл, селищ і загалом аграрного сектору? Чи дасть це поштовх для розвитку фермерських господарств? Ось які питання потрібно ставити тим, хто агітує негайно розпочати продаж сільськогосподарських угідь!

Сьогодні на законодавчому рівні не вирішені питання щодо обмеження розміру земель, орендованих однією юридичною особою (саме тому земельні банки великих латифундистів щороку зростають), не проводяться дискусії, скільки землі можуть мати фізичні та юридичні особи у власності, не ухвалений закон про консолідацію земель задля ефективного землекористування. А фінанси?

Українське фермерство п'ять років поспіль розвалюється. Ми втратили 13% фермерських господарств, тобто 200 тис. робочих місць. Ми позбулися міцних особистих селянських господарств, які завжди слугували підґрунтям життя селян, осередком культурних традицій нашого народу, джерелом життєвої сили нації.

Партія «Батьківщина» та Юлія Тимошенко звернулися до українців з проханням підтримати ініціативу щодо референдуму. Чи стане в нас сил зібрати ці підписи? Упевнений — так! І також переконаний, що на референдумі українці підтримають заборону на продаж землі. Ми спільно маємо зробити все, аби землі сільськогосподарського призначення залишилися у власності українців!

Вадим ІВЧЕНКО,
народний депутат

УКРАЇНЕЦЬ ВИЖИВАЄ НА 1,5 ДОЛАРА В ДЕНЬ, ЩО МОЖНА ПОРІВНЯТИ З РІВНЕМ ЖИТТЯ У НАЙБІДНІШИХ АФРИКАНСЬКИХ КРАЇНАХ. ЧИ ДОЦІЛЬНО ЗА ТАКИХ УМОВ ВІДКРИВАТИ РИНОК ЗЕМЛІ? БІДНІСТЬ ЗМУШУВАТИМЕ СЕЛЯН ПРОДАВАТИ ЗЕМЛЮ ЗА БЕЗЦІНЬ ТИМ, ХТО ВОЛОДІЄ ЗНАЧНИМИ КАПІТАЛАМИ

влади в Україні є український народ! Отже, саме він має вирішити, чи потрібно пускати землю з молотка! І для того, щоб дати українцям можливість висловити свою думку, партія «Батьківщина» розпочала процедуру підготовки до проведення Всеукраїнського референдуму щодо заборони на продаж сільськогосподарської землі.

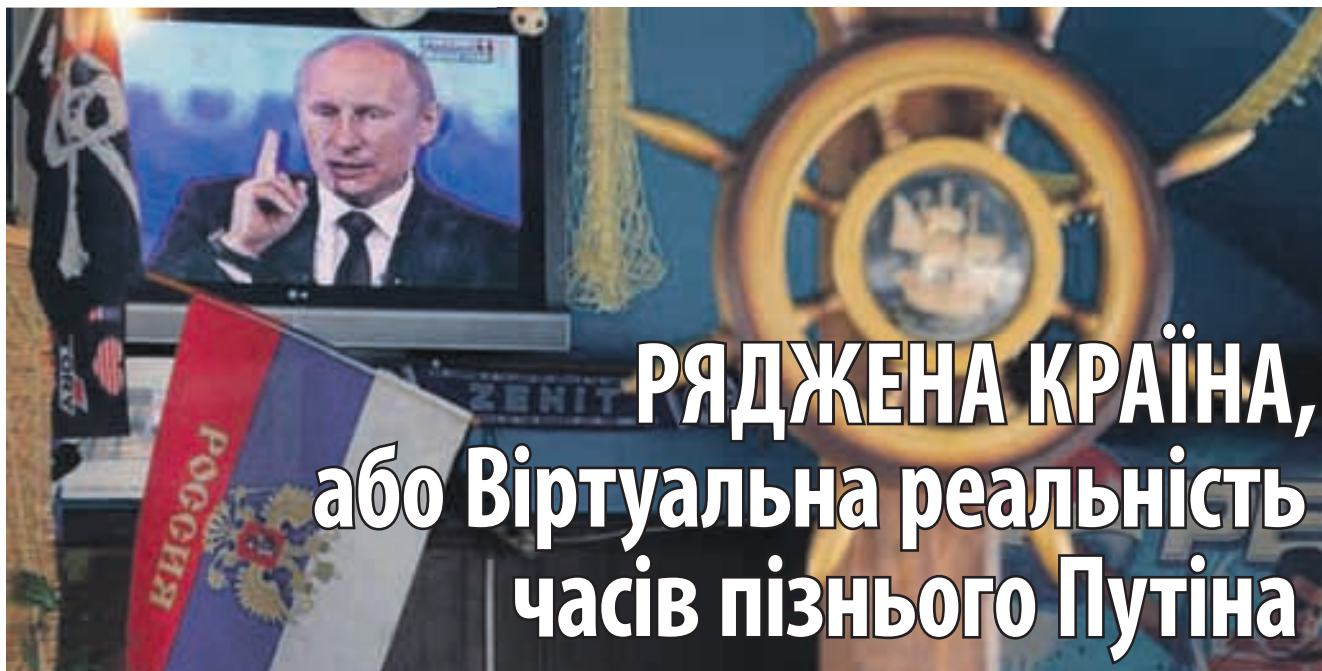
які дають можливість продавати якщо не землю, то хоча б право оренди.

Усі заяви уряду, провладної коаліції щодо того, що ринок землі буде розрахований виключно на фермерів, — блюзнірство!

У фермера немає коштів не те, щоб купити додаткову землю. У деяких навіть бракує грошей на якісне насіння, дизель, засоби за-

можно збагатити, продавши своє майно? Хіба на певний час. А що далі?

Середнє рентабельне господарство — це 1000 гектарів. За нормативно-грошовою оцінкою це приблизно 50 млн грн. Ще потрібно десь 10 млн грн на насіння, добрива тощо. Плюс 2 млн грн на бодай якусь техніку. Отож, будь ласка, 62 млн грн ви маєте віддати.

РЯДЖЕНА КРАЇНА, або Віртуальна реальність часів пізнього Путіна

Навіщо в Росії фальсифікуються новини навіть про ті події, які не становлять жодної загрози кремлівському режиму? І чи відбувається в країні бодай щось без участі підсадних і ряджених?

До спотворення реальності, часто доволі бруталного, росіяни звикли: мітинги, на які зганяють бюджетників і набраних через оголошення людей, давно нікого не дивують. Але останніми тижнями наче прорвало: фейкові та постановочні події трапляються на кожному кроці, причому навіть там, де в них немає жодної потреби. Навіть більше: вони ніби навмисне лізуть в очі.

Мимоволі я відчув себе кимось на кшталт головного героя фільму «Шоу Трумана», який почав підозрювати, що з його звичною реальністю щось не те.

від радянських часів. І якби мій твіт про однакові кольори не здійняв бурхливої реакції як у самому «Твіттері», так і в державних ЗМІ, я б навряд чи зробив дивні, хоч і цілком очікувані відкриття.

АМПЛУА НА ЗАМОВЛЕННЯ

Придивившись уважніше, я з'ясував, що на кадрах покладання квітів не лише гвоздики однакові, а й також люди. Вдалося упізнати активістів прокремлівських рухів, які дружною командою хо-

стрімко наближається до стану, коли не збрехати буквально в кожному рядку випуску теленовин просто не вдається, і робиться це автоматично.

Відчайдушне бажання контролювати всі процеси і створювати потрібну картинку на федеральних каналах призводить до того, що всі новинні сюжети стають постановочними. Лояльна масовка, ідеологічно вивірені експерти, схвалені «прості люди» — і ніякої самодіяльності. Такими темпами скоро для «новин із полів» телевізійники їздитимуть в села зі своїми доярками і, мабуть, навіть з коровами.

Цікаво, чи пройдена та точка, коли самі творці цієї постановочної реальності починають у неї вірити?

З іншого боку, якщо в Росії вже багато років поспіль існують ряджений пар-

БАЖАННЯ СТВОРЮВАТИ ПОТРІБНУ КАРТИНКУ НА ФЕДЕРАЛЬНИХ КАНАЛАХ ПРИЗВОДИТЬ ДО ТОГО, ЩО ВСІ НОВИННІ СЮЖЕТИ СТАЮТЬ ПОСТАНОВОЧНИМИ. ІДЕОЛОГІЧНО ВИВІРЕНІ ЕКСПЕРТИ, СХВАЛЕНІ «ПРОСТІ ЛЮДИ» — І НІЯКОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ

Низка підозрілих подій почалася з дивної і відверто провокаційної акції протесту 2 квітня, коли через соцмережі поширювалися заклики вийти на Манежну площу в Москві. Куцу картинку з цієї акції показали по телеканалах, тоді як мітинги 26 березня, коли показувати справді було що, повністю проігнорували. Незрозуміле і невиразне збіговисько, де практично нікого не затримали, ЗМІ впевнено прирівняли до ходи опозиції, де затримували багато і з вогником.

ОДНАКОВІ КВІТИ

Потім — теракт у пітерському метро, що супроводжувався небаченою за всі 23 роки моєї роботи в новинах лавиною плутаної і суперечливої інформації. І це більше скидалося на стрункий потік дезінформації. Недовго довелося чекати і на конспірологічні версії, що виглядали, як це зазвичай буває у такій плутанині, не менш правдоподібними, ніж офіційна точка зору.

А потім я випадково побачив перші репортажі з московських акцій пам'яті жертв теракту: учасники тримали в руках однакові гвоздики.

Я був на багатьох стихійних мітингах у дні трагедій, і квіти там зазвичай різні: люди купують їх у різних місцях, і не кожен несе червоні гвоздики — офіційний символ скорботи й пам'яті ще

дять на всі державні панахиди, незмінно потрапляючи в репортажі федеральних телеканалів.

У відповідь — ще більший тиск. Чим частіше штатний кремлівський пропагандист, обтяжений нерухомістю в Італії, говорив про мене по радіо, а скріншоти моїх твітів миготіли на телеекранах, тим цікавіше мені ставало, що ж цим намагаються приховати. Або, навпаки, підкреслити?

Далі було ще веселіше: зустрічали Навального біля ізолятора тимчасового тримання пікетники, яких прокремлівські ЗМІ видавали за школярів. Натомість вони виявилися ніякими не школярами, а активістами молодіжної гвардії «Єдиної Росії».

Ну і, нарешті, видання «Лапшеснималочная» з'ясувало, що люди, які прийшли до будівлі суду, що заборонив «Свідків Єгови», теж були рядженими, котрі видавали себе за членів цього релігійного об'єднання. Одне слово, потрібна масовка чи окремі учасники легко забезпечуються на будь-який запит.

ЖАГА КОНТРОЛЮ

Мимоволі виникає думка: а чи відбувається у Росії бодай щось без участі підсадних? І навіщо фальсифікуються навіть новини про ті події, які не становлять жодної загрози режиму? Країна

ламент, причому всі це чудово знають, липовий прем'єр, бутафорські державні та громадські інститути, то чому не підробити й все інше в країні?

УЯВНА ПІДТРИМКА?

Але залишається незрозумілим, навіщо всі ці зусилля. Тільки тому, що так порадили політичні консультанти? Телебаченню потрібна гарантована картинка? Північнокорейська новина якось позитивно впливає на електорат? Адже рано чи пізно інсценувальники проколюються, хоча б на однакових кольорах. Кожен такий прокол — це як софіт, що впав «з неба» під ноги герою Джима Керрі в «Шоу Трумана».

Якщо, як запевняють нас соціологи, підтримка Володимира Путіна як і раніше є надзвичайно високою, то навіщо вся ця показуха? Хіба звичайні москвичі не принесуть квіти в пам'ять про жертви трагедії і не скажуть на камеру цілком виваженого слова? Хіба вони самі не вийдуть на мітинг солідарності з пітерцями? Ну, або хоча б на заклик Володимира Путіна чи Сергія Собянїна? Чи, можливо, ця підтримка насправді є такою самою уявною, як школярі та плакальниці?

Олександр ПЛЮЩЕВ,
Deutsche Welle, Німеччина

Провал Організації Об'єднаних Націй?

Де ООН? Під час ескалації конфліктів виникає абсолютно рефлекторний заклик до ООН. І докір у разі невдачі буде спрямований одразу.

Приклад Сирії: шість років громадянської війни, сотні тисяч загиблих, мільйони біженців і нині знову численні жертви внаслідок застосування отруйного газу. Який же найбільший успіх ООН? Спонукаючи конфліктуючі сторони розпочати мирні переговори в Женеві. Безпосередні переговори провадить спеціальний уповноважений ООН Стаффан де Містура, однак, як і раніше, окремо з представниками сирійської опозиції і режиму президента Башара Асада. Досі безрезультатно.

А що в Україні, Лівії чи Малі? Що робить ООН, щоб зупинити терор «Ісламської держави»? Чому вона не відновлює такі зруйновані держави, як Афганістан? Після огидної атаки із застосуванням хімічної зброї у Сирії Рада безпеки ООН не змогла відразу виробити чіткої позиції.

І все-таки ООН була й залишається незамінною. Тому що вона надає єдину платформу, на якій збираються усі держави світу, аби обговорити питання безпеки чи такі глобальні проблеми, як зміна клімату. Успіхи вона форсувати не може.

ООН не є світовим урядом, а також незалежним світовим судом. Вона — не більше як сума її членів. Те, чого вона може досягти, завжди залежить від політичної волі держав-членів. Мирний процес у Сирії просунеться тоді, коли «куратори» конфліктуючих сторін збільшать тиск на своїх підопічних — передусім Росія на Асада.

Відтак ООН може бути сильною настільки, наскільки держави-члени допускають це. Становище ООН ніколи не може бути кращим, ніж відносини між державами.

Наразі ці відносини є дуже поганими. США за президента Дональда Трампа діють в суто національних інтересах, президент Росії Володимир Путін реалізовує власний план без оглядки на міжнародне право. Китай, третій важкоатлет у Раді безпеки ООН, видається найбільше готовим до міжнародної співпраці, хоча у випадку Сирії китайці стали на заваді деяким резолюціям.

Зміна свідомості може зробити світ кращим, а ООН — дієдатнішою. Але допоки в Раді безпеки ООН п'ять держав можуть блокувати одна одну, долати міжнародні кризи не стане легше. Давно назріла реформа цієї організації. Потрібно істотно обмежити право вето. Це був би значний крок вперед.

Завдяки цьому ООН не стане зайвою або, так би мовити, застарілою. Без допомоги біженцям і дітям, без Всесвітньої продовольчої програми та Всесвітньої організації охорони здоров'я мільйони людей були б приречені на смерть.

Звичайно, великі організації ООН є також бюрократичними монстрами, які не завжди ефективно діють і припускаються помилок, як, наприклад, щодо західної Африки, коли злегковажили кризою Ебола.

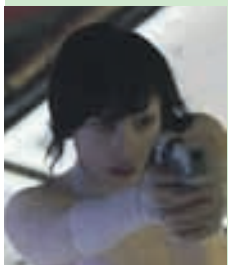
Але найбільшим недоліком спеціалізованих організацій є брак підтримки від країн — членів ООН. Недавній приклад — голод в Африці. З 4,4 мільярда доларів, яких потребувала ООН для надання допомоги, нині надійшло лише 10%. Деякі держави не вносять регулярні членські внески до ООН, США хочуть обмежити свої сплати. Це ще більше послабить всесвітню організацію. Однак іншої, кращої, не існує.

Ульріке ШЕФФЕР,
Der Tagesspiegel, Німеччина

ДОПОКИ В РАДІ БЕЗПЕКИ ООН П'ЯТЬ ДЕРЖАВ МОЖУТЬ БЛОКУВАТИ ОДНУ, ДОЛАТИ МІЖНАРОДНІ КРИЗИ НЕ СТАНЕ ЛЕГШЕ. ДАВНО НАЗРІЛА РЕФОРМА ЦЬОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ. ПОТРІБНО ІСТОТНО ОБМЕЖИТИ ПРАВО ВЕТО

У броні без успіхів

Нещодавно на великі екрани вийшла фантастична картина постановника Руперта Сандерса «Привид у броні» зі Скарлетт Йоханссон у головній ролі. Ідея муви, будемо відверті, не надто захоплювала, та наявність зоряного імені в титрах надихала. Як з'ясувалося, дарма.

Згідно з сюжетом, Міра Кілліан (Скарлетт Йоханссон) після атаки терористів, в результаті якої загинули її батьки, очує у високотехнологічній лабораторії. Доктор Уелет (Жюльєт Бінош) пояснює дівчині, що її дивом вдалося врятувати...

Однак через сильні ушкодження тіло Міри довелося замінити на штучне.

Тепер головна героїня — перший у світі бойовий кіборг з цілковито синтетичним тілом, створеним компанією Nanika Robotics. Її зараховують до оперативної контртерористичної групи «Дев'ятий відділ», завданням якої є зупинити найнебезпечніших злочинців і терористів.

Так би й працювала Міра на благо вітчизни і ловила б негідників, якби одного не дуже чудового дня не дізналася, що насправді її не врятували, перетворивши на кіборга, а вбили...

Спершу на роль головної героїні планували запросити Марго Роббі, але та відмовилася. Тоді вибір припав на Скарлетт Йоханссон. Здавалося б, що це потрапляння у десятку. Та голлівудська красуня, відверто кажучи, розчарувала. Інколи навіть хотілося запитати: а це точно та Скарлетт Йоханссон, яка знімалася у стрічках «Ще одна з роду Болейн» і «Труднощі перекладу»? Це та актриса, якою так захоплювався Вуді Аллен, знімаючи її у своїх фільмах «Матч-пойнт», «Сенсація», «Вікі Крістіна Барселона»?

Що взагалі сталося зі Скарлетт? Напевно, вона так старанно вжилася у роль робота, що була безликою і нудною. Утім, актриса продемонструвала чудову фізичну форму. Цього в неї не відбереш.

Скарлетт готувалася до зйомок більше року.

«Привид» не був би «Привидом» без божівільних сутичок і перестрілок. Зніматися у цих сценах було складно, і водночас вони сповнювали мене силою, — розповіла актриса в одному з інтерв'ю. — Я навчилася поводитися зі зброєю, битися, рухатися, будучи підвішеною на тросах, і мені допомагала вся команда каскадерів. Фізичні якості є надзвичайно важливою характеристикою моєї героїні, тож я звиклася з думкою, що мені необхідно вміти все».

Але, на жаль, режисер Руперт Сандерс не зміг зняти ні захопливої фантастики, ні міцної драми. В нього вийшло таке собі футуристичне марення. За великим рахунком, це кіно не зацікавить навіть підлітків, а дорослих і поготив.

Євгенія ПРОРИВАЙ

Перший «Форсаж» без Пола...

Якщо Він Дізель завжди був серцем знаменитої автомобільної саги «Форсаж», то загиблий кілька років тому Пол Вокер був душою цього кіно. У 2015 році на великі екрани вийшла сьома частина франшизи, в якій Вокер так і не встиг завершити зйомки... Тоді говорили, мовляв, це кінець історії. Але, мабуть, каса в півтора мільярда доларів запаморочила голови кінобосам, і вони зважилися на наступну серію. І ось довгоочікувана прем'єра відбулася. З одного боку, творцям картини вдалося зняти чудовий блокбастер, який, може, і не поб'є свого касового рекорду, але заробить для студії Universal чималі гроші. З іншого боку, це кіно більше не має душі...

Отже, Домінік Торетто (Він Дізель) насолоджується життям із Летті (Мішель Родрігес) на Кубі. Саме так! Уперше фільм кінокомпанії-мейджора знімався на Острові Свободи!

Але якось Домінік «випадково» зустрічає таємничу незнайомку Сайфер (Шарліз Терон). Жінка вмовляє головного героя зрестися своєї команди, сім'ї і працювати на неї. І Домінік несподівано погоджується...

Тим часом агент Люк Хобс збирає команду Торетто для участі в спецоперації у Берліні. Але персонаж Віна Дізеля практично зраджує своїх товаришів. Чому Домінік так вчинив і чого домагається Сайфер? Про це ви дізнаєтеся, переглянувши восьму частину знаменитої автомобільної саги...

З кожною новою серією у франшизі з'являлося все більше зірок. Але акторському складу «Форсажа 8» можна позаздрити! Саме актори витягли на своїх плечах весь фільм.

Він Дізель неймовірно переконливий. Кидається в очі, як важко йому було зніматися без Пола Вокера, з яким він товаришував. Цього разу його персонаж опинився перед неймовірно складним, навіть доленосним вибором. І Дізель блискуче передав внутрішні протиріччя і страждання свого героя.

Кіноподруга Віна — Мішель Родрігес теж була на висоті й чудово підіграла виконавцеві головної ролі. А ще не можна не відзначити, як погарнішала актриса в цій серії.

Шарліз Терон, якій дісталася роль лиходійки-кібертерористки Сайфер, непогано вписалася у кіноісторію. Та іноді здавалося, що володарка «Оскара» забула вийти з ролі злої королеви з казкової діалогії про

«Білосніжку і мисливця» і ось-ось почне чаклувати або накладе закляття на своїх супротивників. Утім, у Шарліз є виправ-

дань: її дістався неймовірно заїжджений образ.

МОЖНА ВПЕВНЕНО СКАЗАТИ, ЩО «ФОРСАЖ 9» ЗНИМАТИМУТЬ. СЦЕНАРИСТИ ЗАЛИШИЛИ СЮЖЕТНУ ЛАЗІВКУ ДЛЯ ПРОДОВЖЕННЯ. ВТІМ, ХОТІЛОСЯ Б, ЩОБ У ЦІЙ ІСТОРІЇ ВРЕШТІ-РЕШТ ПОСТАВИЛИ КРАПКУ. ЦЕ ВЖЕ НЕ ТОЙ РОЗКІШНИЙ АТМОСФЕРНИЙ ФІЛЬМ...

Фантастично зіграли Дуейн «Скеля» Джонсон і Джейсон Стетхем (Деккард Шоу). Ця парочка чудово виглядає на екрані, та й діалоги у них приголомшливі.

Дуже гармонійний Курт Рассел (містер Нікто), котрий вперше з'явився у «Форсажі» в сьомій серії. А ще приємно здивував Скотт Іствуд (Нікто молодший). Лудакріс (Тей Паркер), Наталі Еммануель (Ремзі), Тайріз Гібсон (Роман) — без них фільм би просто не відбувся! Приємний сюрприз — поява в картині Гелен Міррен (Магдалена Шоу). Її роль епізодична, але напрочуд яскрава.

Режисерське крісло цього разу зайняв Ф. Гері Грей, відомий за картинами «Законотрушні громадянин» та «Пограбування по-італійськи». До речі, постановників у

мих себе! Згадайте, як у «Форсажі 7» автомобіль перелітав з одного хмарочоса в інший! Чи можна вигадати щось ефектніше?

Можна впевнено сказати, що «Форсаж 9» зніматимуть. Сценаристи залишили сюжетну лазівку для продовження. Втім, хотілося б, щоб у цій історії врешті-решт поставили крапку. Це вже не той розкішний атмосферний фільм, перша частина якого вийшла на великі екрани 2001 року. Наступні кілька продовжень теж були захопливими. Але схоже, що франшизу перетворили на черговий кіноатракціон, мета якого — виключно заробляння грошей.

Фінал сьомої частини неймовірно душевний: його присвятили загиблому актору Полу Вокеру. І це насправді був кінець.

Анна СПІВАК

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Свідоцтво про держреєстрацію КВ №21058-10858 ПР від 14.11.2014 р.

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

